

Wúrowá béndíi Ìdubúyi-dée kowúrowó ọ́o tээ́di suwúu háli sinje né ndj; báa awení na idée kowurobọ́wó.

1. Wúro Kpórigbó (Wúro Gúúní-dée)
2. Wúro Ifa (Wúro Ifa-dée)
3. Wúro Kumaza (Wúro Táágbá-dée)
4. Wúro Akónḡ (Wúro Ifa-dée)
5. Wúro Nyangbá (Wúro Gúúní-dée)
6. Wúro Akpó (Wúro Ifa-dée)
7. Wúro Bángíná (Wúro Bángíná-dée)
8. Wúro Akpó Búkari (Wúro Akpó-dée)
9. Wúro Gúúní Yaakúbu (Wúro Gúúní-dée)
10. Wúro Táágbá Fuséeni (Wúro Táágbá-dée)
11. Wúro Akpó Isá (Wúro Akpó-dée)

Lizọ́ kúḡomọ́ ge Ìdubúyi-dée níba wená. Kanaa Wúro-Kangba. Wúro Kpórigbó-dée kisoj-daá ge waagáná ke. Bigée nyuruú ge nyazi kóólúnáa-dée lúti. Wíre ceḡde si una ke né, wọ́gbọ́ kisoj né, bukóni bunú yi, idana nabúru iku; bika wéngilím bulé né, báa lé ge wéegena wándanáa bi ge. Bináa sisu: kpíḡde ceḡde, megeena cé mana nya, megeena lí mana nya; a nyányi sisu: nyéegée toovonúm-dúu, móngbawúu nya. Amá, a mọ́gbọ́ nya, yele magu fanám. Bináábílé wọ́góná ke ọ́ána na a wenbí si bulá yi káále né, ikpedí iyéle batírí ke, balá wenbí bubọ́zi né.

A bíni weení booyuú kíḡíidi bulá kazọ́ né, bánmúu kpangbọ́ ge balaa ke. Wenbí kéndíi né nbulé.

Kangara nakúru ibá kinvéyí tээ́di ríja-dée nígi; amá, báa kowurobọ́wó wenkí na kíḡee kangara ge.

Séédɔwá ndi-ndi tuwe Ðubúyi-dée né ndj: Móóláwá baasí, dǎnnáa séédɔwá lobe Ðubúyi-dée.

- *Téréwéréwá*

- *Ðikééníwá*

- *Nɔwɔwá*

- *Kóólíwá*

- *Níncéwá*

- *Bóóǎwá*

- *Lááréwá*

Tɔ, Ðubúyi-dée kée wenbí né nbilé.

Mogoobíya aláa na abaaláa Tem kalaǎá, tákaraǎá kina kíǎé kúnvulísi dǎázá-dj ge. Kínwílí dǎa caanadóm wentí djo dǎjaájaaná waalá bi ge dǎdée tɛvólási woozúu susuwúu né.

Amá, dǎnveerím mí sɔsɔ: tǎédi cíkɔ ge dǎnbuzi dɔmáa. Bilé né, a weení nyi sɔsɔ: ɔwená bidée ɔzǎfúlúǎ tǎédi natóru-ɔɔzǎ né, wánbuzǎ ikǎmáa dǎa wentí turíja tuwe né, bika dǎbíúzi dǎnyóózi dǎlá nínáa tuǎaná dǎnlám ti né.

Múgoobú: Caanyáawo Kpeegúúní «Móóru».

Ðubúyi-dée kutolúú

« Histoire du village de Dubouidé »

1ère édition par EDITEM en juin 1989.

3ème édition ressaisie par CLTem en 2024.

Impression numérique sur www.tembiya.net

Dépôt légal 2ème trimestre 2024

Comité de Langue Tem, BP 200, Sokodé- TOGO

Pres.CLTem@gmail.com